

[Undervisningsministeren.]

kommunerne. Og hvis vi regner med de 30 Mill. Kr., som de 900 000 Kr. aarlig repræsenterer, er denne Støtte jo dog ikke uden Betydning i Spørgsmaalet om Forholdet Landkommuner over for Bykommuner.

Den ærede Ordfører for Venstre savnede blandt Bestemmelserne om Fortsættelsesundervisningen den oprindelige Bestemmelse om, at denne Undervisning kunde deles i to Halvaar. Bestemmelsen er ikke taget ud for at gøre det umuligt at dele Undervisningen saaledes, den er taget ud netop for at gøre det saa frit som muligt for Kommunerne; paa det enkelte Sted kan man indrette denne Undervisning akkurat, som man vil. Der stilles kun det ene Krav, at Undervisningen, for at være en virkelig Fortsættelsesundervisning, skal omfatte 360 Timer. Jeg siger ikke, at man skal have nøjagtig de 360 Timer paa 10 Uger, men over for det Synspunkt, som blev fremsat, at det var for vidtgaende et Krav at forlange 360 Timer, har jeg hævdet, at det kunde opnaas inden for 10 Uger. Og det maa være overkommeligt, hvis man i det hele taget vil have en Fortsættelsesundervisning i Gang.

Det ærede Medlem fremhævede endvidere Værdien af den lille Skole, som jeg ogsaa har peget paa, og ud over det, der allerede er sagt herom, vil jeg kun sige den Ting, at hvis det er Befolkningens Ønske at bevare den lille Skole, saa er det jo her overladt til Befolkningen selv at afgøre, hvorledes Skolevæsenet skal ordnes i den enkelte Kommune, og saa beholder de den lille Skole. Det er ikke saaledes, at man fra Lovgivningsmagtens Side siger: Nu skal I alle Vegne bygge en stor Centralskole; nej, man siger: Det kan I afgøre selv. Men jeg gør det ærede Medlem opmærksom paa, at det ikke vil være muligt for det ærede Medlem og hans Parti baade at beklage sig over, at Ordningen bliver dyr, og mene, at det for enhver Pris maa sikres; at man kan beholde de smaa Skoler og faa ved hver enkelt af disse de Fremskridt, som kræves, thi dette betyder, at Ordningen bliver meget dyrere. Jeg kan forstaa, at man tager Standpunkt for en af Delene, men man kan ikke paa samme Tid tage Standpunkt for begge Dele.

Jeg glæder mig ogsaa over den Tilslutning, som Venstres Ordfører gav til Tallets Forøgelse, idet han sagde, at det Antal Timer, her var foreslaaet, var der ikke noget væsentligt at indvende imod. Men naar det ærede Medlem derefter ønskede, at man skulde fastlægge Undervisningsfagene

med ganske bestemte Timetal, og i Forbindelse dermed talte om Frihed for de lokale Skolemyndigheder, saa er det ærede Medlem ogsaa paa dette Punkt inde i en lignende Selvmodsigelse som med Hensyn til de smaa Skoler. Man kan dog ikke paa samme Tid give den lokale Skolemyndighed den størst mulige Frihed til at tilrettelægge Undervisningen i de forskellige Fag og saa samtidig komme og sige: men de 6 000 Timer skal nu forbeholdes netop disse Fag. Forslaget her forhindrer ingenlunde nogen Skolekreds i at beholde det samme Timetal, som Venstre ønsker til Dansk, Skrivning og Regning, men det gør det muligt, hvis man mener, det er forstandigt, at indrette sig paa maaske at tage andre Fag til Erstatning for nogle af disse Timer eller at tage disse praktiske Ting med blandt de andre Fag, som man nu ønsker at tage ind i Skolen. I det hele taget bliver jo i vor Tid Fagene slet ikke skilt ud fra hinanden paa samme Maade som tidligere, men gennem Emneundervisning og paa anden Maade tager man Fagene i Sammenhæng; man tager Dansk paa samme Tid, som man underviser i Geografi og Historie, og paa mange Maader er Fagene slet ikke afgrænsede, som de har været tidligere.

Man kan i hvert Fald ikke samtidig med, at man ønsker større Frihed for den lokale Skolemyndighed, herfra foreskrive, hvor mange Timer der bestemt skal være til de enkelte Fag. Naar man ellers er Talsmand for 'at vise Tillid til Forældrene, til Befolkningen, til den enkelte Skolekreds, maa denne Tillid virkelig give sig Udtryk i, at man ogsaa med Hensyn til de Omraader, som man lægger særlig stor Vægt paa, tør overlade Afgørelsen til Befolkningen. Frihed kan formentlig ikke bestaa i, at man siger: Paa de og de Omraader, som vi mener er af Vigtighed, bestemmer vi, hvor mange Timer der skal være; med Hensyn til de Omraader, der er mindre vigtige, kan I derimod selv have Frihed til at bestemme, hvordan det skal være. Nej, Frihed betyder, at man giver de lokale Skolemyndigheder Ansvar, men saa maa de samtidig have Mulighed for at tilrettelægge hele Undervisningen saadan, som de nu paa de enkelte Steder mener det er bedst. De to Standpunkter, det ærede Medlem har paa dette Omraade, kan ikke forenes.

Det ærede Medlem var heller ikke helt tilfreds med den Stilling, Forskolelærerinderne faar efter Forslaget. Jeg erkender, at det er meget vanskeligt at tilfredsstille alle Synspunkter med Hensyn til Forskolelærerinderne. Det er blevet bebrejdet mig